

SL. 15. G. A. KOS, KARTON SLIKE KMEČKEGA UPORA

naravi predmeta tu svobodnejši, ni bil tako obremenjen z literarno vsebino in z raznimi oziri na dokumentirano zgodovinsko resničnost kakor tam, zato je izraz te slike nekam bolj spontan, gotovo pa manj zamotan kakor pri oni.

V našem povojnem slikarstvu, ki je bilo največkrat problemsko usmerjeno, pomeni dovršitev Kosovih zgodovinskih slik v več ozirih izreden dogodek. Najprej je s temi deli po več desetletjih drugačnih teženj preklicano naziranje, da je umetnostno jalovo, poskušati združiti literarno snovnost s pristnimi ideali upodablajoče umetnosti. G. A. Kos je pokazal, da slikarju ni treba izdati svoje umetniške osebnosti, ako se je z vso resnostjo in zavestjo umetniške odgovornosti lotil vsebinsko pomembne snovi.

Drugo, kar se nam zdi ob teh slikah, posebno ob Umestitvi koroških knezov, važno, je, da ne smemo pozabiti, da je prava umetnina sugestivna. Kar ustvari, pomeni množicam znak, simbol, dejstvo, ki ga slepo sprejmejo in zažive z njim, če ga neti pravi ogenj. Umetnostna formula, ki jo za kako splošno pomembno predstavo ustvari pravi umetnik, postane del splošne zakladnice naše miselnosti, domišljije in čustvovanja. Ker se take resnično sugestivne formule redko pojavljajo in so za njih učinkovitost poleg čisto umetnostnih potrebni še drugi, posebno sociološko psi-

hološki pogoji skupnih idealov, je njihova življenjska moč navadno precejšnja. Te narodno vzgojne pomembnosti zgodovinskega slikarstva se je zavedal tudi slikar S. Šantel, ki je v svojem članku »O slikah ustoličenja koroških vojvod« v Mladiki leta 1935., str. 267.—269., opisal tudi vse težave, ki bi spremljale poskus izvršitve take naloge pri nas. Zato smo Kosovega dela tembolj veseli.

Mi Slovenci smo svoje ustoličenje koroških knezov doslej gledali v formuli, ki jo je tej snovi dal pred dve sto leti koroški nemški slikar Frommiller, ki je pojmoval dogodek s čustvi plemiča, kateri je ljudstvu, ki mu je izročilo oblast, dostojanstveno potrjeval, da jo nastopa, ne pa s čustvi kmeta, ki mu je to oblast, zavedajoč se pomembnosti čina, izročal. S Kosovo sliko Umestitve smo Slovenci prvič samostojno, po svoje, našemu čustvovanju primerno pogledali na to zgodovinsko svetinjo. Sugestivna sila, od katere je živela Frommillerjeva slika, je za nas že zdavnaj obledela, sugestivna sila Kosove slike pa šele začenja živeti, razrasla se bo v nas in naših otrocih. Ker družiti s pomembno vsebino tudi nepotvorjeno slikarstvo in se po tem ugodno razlikuje od spredaj omenjenih nemških slik, bo tudi utirala pot do boljšega, od dosedanjega bolj naravnega razmerja občinstva do umetnosti, njenih problemov in njenega bistva.

PANKRACIJ IZ DOLA (LUSTALLER)

LJUBLJANSKI ŽUPAN V ZAČETKU XVI. STOL.

LADISLAV FABJANČIČ

Po Valvasorju in Klunu je bil Pangratz Lustaller ljubljanski mestni sodnik l. 1516., 1517. in 1522., župan pa l. 1526. in 1527. — Za leti 1516. in 1517. nimamo nobenih podatkov, ki bi mogli to navedbo potrditi ali ovreči. Pač pa je gotovo, da je l. 1521./22.¹ mestni sodnik P. Lustaller in ne Peter Reichner, kot pravita Valvasor in Klun. L. 1522./23. je nasprotno bil sodnik Krištof Braun in ne Pankracij Lustaller. Glede

¹ Sodnika so volili na dan sv. Jakoba (konec julija) za leto dni. Sodniško kakor tudi župansko leto je torej segalo v dve koledarski leti.

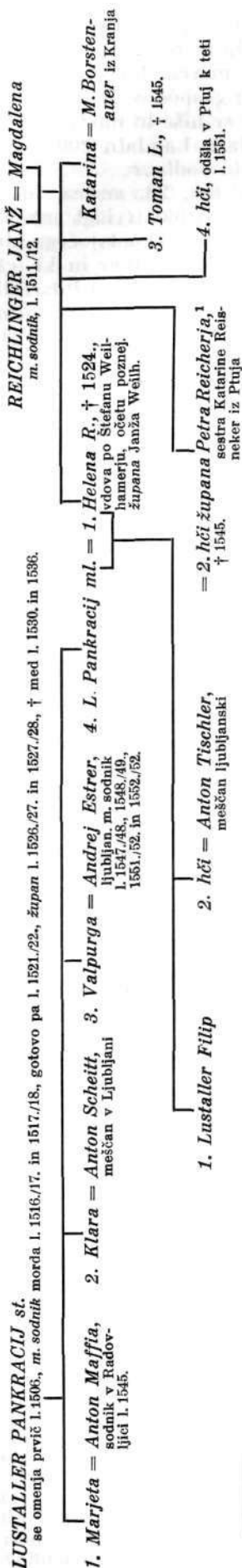
županovanja v letih 1526./27. in 1527./28. soglašajo naši podatki z Valvasorjem.²

Rodovina. Lustallerji so bili v Ljubljani star rod. Verjetno je, da so izvirali iz Dola (Lusttal) pri Ljubljani in bili slovenskega porekla. — Prvi se omenja ljubljanski meščan Pavel Lustaller l. 1427. in 1428.

² Dimitz (Geschichte Krains II., s. 113) poroča, da so morale l. 1527. prispevati za oboroževanje proti Turkom tudi kranjske cerkve z gotovino in dragocenostmi. V gotovini so dale 4621 renskih goldinarjev 24 krajcarjev, cerkvenih draguljev pa 1709 mark 3 lote srebra, kar je prekovano v denar zneslo 17.438 gld. 13 kr. Za prevzemanje

Verjetni predniki

{ Ambrož in Pavel *Lustaller*, ljubljanska veletrgovca, se omenjata v letih 1427. do 1460.
 { Martin *Lustaller*, hišni posestnik v Ljubljani leta 1453.

¹ Glej tudi rodovnik župana Petra Reicherja v „Kroniki slovenskih mest“ št. 4., l. 1939.

(MHVK XVII, 51), nato isti zopet l. 1431. (Chmel, 499/47). Med kranjskimi trgovci, ki so kupčevali z Reko,³ sta v javni knnjigi mesta Reke, ki jo je med leti 1437. in 1460. vodil notar in kancelar de Reno, zapisana tudi Ljubljčanana Ambrož in Pavel Lustaller (Dimitz I, s. 314). L. 1453. se čita o Martinu (Mertt) Lustallerju, hišnem posestniku v Ljubljani (MMVK I, 253, Dimitz: Der Luegger »alt Lehenbuch«), ki je imel hišo poleg Osvald Smitovega domca in županičeve (Suppanitsch) hiše.

O Pankraciju L. imamo kot prvi tale podatek iz leta 1506. z dne 28. avgusta: Cehovski mojstri *krojaške* bratovščine sv. Rešnjega Telesa z imenom Gregor Tyffrer, Pankracij Lustaller in Janž Kergel (ali Krugl), meščani v Ljubljani, izročé ljubljanskemu komturju Konradu von Kottwitzu eno hubo pri Semesah (? bei Semesche, v tisku prvotno »Senosche») in prejmejo za to drugo hubo pri »Gelowe« (? prvotno natisnjeno »Genowe«). Na izvirnem pergamentnem listu je pečat ljubljanskega župana Lenarta Praunsbergerja (Die Urkunden des Deutsch-Ordens-Central-archives zu Wien, I. Band, 1170—1809, kos 2263).

Drugi dokument (shranjen v ljubljanskem mestnem arhivu) je z dne 1. decembra 1513. l.: Apolonija, vdova po Janžu Glanhofferju, je v izvršitvi oporoke svojega moža in s cesarskim dovoljenjem, ki ga je l. 1506. dobila iz Ptuja, zapustila čolnarski bratovščini 17 vrtov v Gradišču, ležečih med vrtovi krznarske in mesarske bratovščine. Čolnarska bratovščina naj zato skrbi za maše za njenega rajnega moža in v ta namen plačuje duhovniku in učitelju (»dem briester vnd schuelmeister«) po 18 šilingov. Priči sta: mestni sodnik v Ljubljani »Ahatz Petschacher« in »Pangratz Lustaller«, meščan in zapriseženi svetnik (»burger vnd geschworn des Rats dasselbst zu Laibach«). Pečaherjev pečat manjka, ohranjen pa je nekoliko okrnjeni Lustallerjev pečat z napisom »P.ngra. L. . . taler«.

Iz prvega dokumenta lahko sklepamo, da je bil Pan-
kracij iz Dola vsaj l. 1506. še *krojač*. Kot bomo videli,
je bil pozneje trgovec in menda celo gradbeni pod-
jetnik.

Ime njegove žene nam ni znano. Otroke je imel 4, sina Pankracija in hčerke Marjeto, Klaro in Valpurgo. Pankracij ml. je bil poročen prvič s Heleno, hčerjo Janža Reichlingerja, ki je bil l. 1511./12. mestni sodnik. Helena je umrla najbrž že l. 1524. Zapustila je možu sina Filipa. Z drugo ženo, ki je bila hči župana Petra Reicherja⁴ in sestra Katarine, poročene s ptujskim meščanom Reisnekerjem, je imel L. P. ml. sina Tomaža in eno hčer. Ta druga žena je umrla l. 1545. Istega leta je utonil v Ljubljani tudi njen sin Tomaž.

Izmed hčera starega P. Lustallerja se je Marjeta poročila z mestnim sodnikom v Radovljici Antonom

dragocenosti, ki so se zbirale na ljubljanskem gradu, dokler jih niso poslali na prekovanje v Gradec, so bili določeni Krištof, baron za Kreig, stiški opat Janez, Jožef pl. Lamberg, Baltazar Sigesdorfer in »Pankracij Lustaller, pozneje ljubljanski župan«. V resnici je bil P. L. celo leto 1527. župan.

³ Ljubljanski trgovci so vozili na Reko predvsem železo, kupovali pa tam olje, fige, mandlje, bombaž in sl. Poleg Lustallerjev se omenjajo še sledeči ljubljanski kupci: Jurij Baloh, Vid Spiglovaz (pravilneje Spenglovaz), Kristof Plalina, Matija Bobnar, Jurij Rumpfler, Matija Kuchivaz (?).

⁴ Peter Reicher je bil mestni sodnik l. 1521./22., župan pa l. 1529./30. Več o njem v 4. številki »Kronike« l. 1939.

Maffio, Klara z ljubljanskim meščanom Antonom Scheittom, Valpurga pa s poznejšim ljubljanskim mestnim sodnikom Andrejem Estrerjem. Hčer mlajšega Pankracija L.-ja je po vsej priliki poročil ljubljanski meščan Anton iz ugledne rodbine Tischlerjev, ki je dala Ljubljani dva župana in mestna sodnika,⁵ hčer iz drugega zakona pa je po očetovi smrti vzela k sebi v Ptuj teta Katarina Reisnekerica (l. 1551.).

Stari Pankracij Lustaller je umrl med letoma 1530. in 1536., njegov sin Pankracij ml. l. 1550. ali 1551., vnuk Filip pa živi še l. 1587.

Oba Pankracija, oče in sin, sta bila *vélika trgovca*. Trgovala sta z raznim blagom, tako s svincom, norimberškim blagom itd. tudi daleč izven dežele. Vnuk Tomaž je bil po kupčijskih poslih celo v Benetkah. Pankracij ml. je imel deleže pri idrijskem rudniku, ki jih je zastavil trgovcu Altu v Solnogradu. O P. ml. vemo še, da je l. 1548. služil v vojski pod slavnim glavarjem Ivanom Lenkovičem.

Stari P. L. je moral biti bogat mož. Pod sinom je to premoženje polagoma razpadlo. Od več L.-jevih hiš oz. domcev (Hofstatt) je bila ena prodana na dražbi že l. 1525. Kupil jo je meščan Ruedolf. Domec in njivo na Poljanah je l. 1529. kupil meščan Fleischaker. Glavna hiša je po dolgotrajnih procesih s vsaki prešla v roke mestnega sodnika Andreja Estrerja. Travnik ob Glinščici pod Rožnikom je kupil nakladniški tajnik Wallrosser l. 1537., njivo v šiški mesar Matevž Štravc l. 1547., istega leta dve njivi na jami pri Sv. Krištofu meščanka Ana Tišler, zet Anton Tišler pa vrt pred špitalskim mostom.

KRATKI ZAPISKI IZ LJUBLJANSKIH SODNIH (IN SEJNIH) ZAPISNIKOV

L. 1521. Petek, 11. okt., fol. 2. Veliki mestni seji (Stat Rechten) predseduje mestni sodnik Pangratz Lustaller.⁶ Med notranjimi svetniki je navzoč tudi Peter Reicher (ki ga Valvasor zmotno navaja kot sodnika za l. 1521.). Enako v petek, 18. okt., (fol. 7) in v petek, 25. okt. (fol. 9).

Poned., 9. dec., fol. 19. Mladi P. Lustaller zahteva povračilo 6 ren. gld., ki jih je rajniki Aluis Cazan potrošil (verzert) pri njegovem tastu (sweher), pokojnem Janžu Reichlingerju.

L. 1522. Petek, 17. jan., fol. 30. Vélika seja (Statrecht), sodnik P. Lustaller, Reicher pa notranji svetnik. — Enako v petek, 31. jan., fol. 38.

I. d., fol. 32. Gospa Elena, soproga Pankracija L. ml. toži gospo Marjeto (Vraničevo) za plašč iz kunjih kož (Marder schauben), ki ga ima v zastavilu od njenega rajn. bratranca gospoda Martina (von herrn mertl Irem Vettern seligen). Plašč je cenjen na 24 dukatov.

L. 1524. Petek, 26. febr., fol. 86: »Moji gospodje (t. j. mestni svet) so nagradili P. L.-ja z 8 ren. gld. za njegov trud kot gradbenega načelnika (»vmb sein Müe des Bawmaisterambt«). Dalje se je sklenilo pisati Joštu Gwynnerju in Severinu Hoffu ter jima po-

slati prošnjo, naj se pogajata zastran deželne tlake pri utrjevanju mesta«.

Petek, 11. marca, fol. 89. »Glede L.-jevih zadev je večina mojih gospodov (z glasovanjem) od ust do ust sklenila, naj se hiše in imetje dajo na dražbo in iz kupička izplača Laudatu 200 dukatov na ime zapuščine v smislu sodbe.«

L. 1525. Petek, 23. marca, fol. 108. »Mladi P. L. toži v prvem naroku (clagt sein ersten tag) zastran hiše, zemljišča in pripadajočega blaga, ki jo poseduje (Inen helt) Janž Castner in ki leži med hišama Tomana Behama in Jeronima Pitschilina. Ta hiša je prava očetova dediščina njegove *rajnke* žene Elene, ki mu je s pismeno svedočbo zapustila vso pravico do vsega svojega premoženja, on (P. L.) pa ne more priti do (posesti) te hiše.«

Ib. Andre laudate toži v prvič P. L.-ja za 50 gld. škode, v katero ga je pripravil.

Mlademu L.-ju so prodali hišo na dražbi. Kupil jo je Ruedolf.

Petek, 31. marca, fol. 109. Stari P. L. in Marks Stettner kot pooblaščenca mladega P. L.-ja »otvorita⁷ njegovo hišo Ruedolfu.

L. 1526. 24. jul., fol. 128. Ta dan so prodali na dražbi domec Alojza Cazana. Navzoči: župan P. Lustaller, m. sodnik Jošt Gwinner, Janž Standinat, Jurij Sertter, Lanthieri itd.

6. avg., fol. 124. Na dražbi imetja Vincenca Speze navzoči isti.

L. 1527. Petek, 25. okt., fol. 14. P. L. mlajši kot tožilec in kot varuh svojega sina Filipa naznanja po svojem prokuratorju, da zahteva za sina hišo, v kateri stanuje sedaj Castner, ali pa denar, kar ga še leži od te hiše neizplačanega pri Castnerju. — Martin Worstenauer⁸ kot pooblaščenec svoje žene Katarine in tudi kot tožnik zanika (po svojem prokuratorju), da bi imel Lustallerjev sin kako pravico do te hiše. — Advokat Janž Castner je kupil hišo od Reychlingerja za 200 ren. gld., plačal pa le 50. Ostalih 150 ne more spraviti skupaj. Pripravljen je izročiti hišo tistemu, ki ga določi sodišče. Rešiti pa hoče svojih 50 gld.

Petek, 13. dec., fol. 25. P. L. mlajši dokaže z dokumenti, da je »navedeni njegov sin, rojen od pogosto omenjene hčere Janža Reychlingerja«, pravi dedič in nihče drugi. *Sklep*: Če Worstenauer ne dokaže boljše pravice, se hiša prisodi Lustallerju.

L. 1528. Poned., 13. febr., fol. 33. Seji predseduje župan Pangraz Lustaller.

Petek, 20. marca, fol. 45. Janž Castner mora plačati Lustallerju 150 gld. dolga v 14 dneh ali pa iti iz hiše.

Ponedeljek, 27. apr., fol. 48. Župan je še Pangraz Lustaller.

L. 1529. Petek, 8. jan., fol. 72. Na véliki mestni seji toži »stari Pangratz Lustaller, tukajšnji meščan«, Laudata. P. L. ni torej več župan.

⁷ Nobena nepremičnina se ni mogla prej izročiti v last novemu posestniku, dokler ni bila popolnoma razbremenjena, ozir. dokler niso bili zakonito zadovoljeni vsi, ki so imeli kako terjatev do nje. Mestni svet je o »otvoritvi« (Aufschlagen) v drugo last prešle hiše ali posestva sklepal na veliki seji (Stat Rechten).

⁸ Pozneje ali morda že tedaj je bil M. W. meščan v Kranju. Za ženo je imel Katarino, sestro Helene, prve žene Lustallerja mlajšega, torej drugo hčer bivšega ljubljanskega mestnega sodnika Janža Reichlingerja.

⁵ Janž Tischler je bil mestni sodnik leta 1524./25. in 1531./32., morda tudi 1532./33., Mihael Tischler pa leta 1536./37. in 1537./38. Valvasorjevi podatki so tudi tu deloma napačni, deloma pomanjkljivi.

⁶ Imena in zlasti priimke izpisujem zaradi boljše ilustracije večkrat tako, kot jih je zapisoval mestni pisar. Od tod pogoste razlike v pravopisu.

Torek, 26. jan. (fol. 104). Stari Lustaller je *no-tranji svetnik*. Isto fol. 107 in 113 (8. marca).

Petek, 19. febr., fol. 112. L.-jev pomočnik (diener) Rueprecht se navaja med izvedenci za nürnberško blago. L. je torej verjetno kupčeval s takim blagom.

Petek, 8. okt., fol. 126. P. L. je »odprl« Bernardu in Tomažu Fleischakherju domo in njivo na Poljanah (»an der pollan«), ležeča med njivama Tomana Fleischakherja in Krištofa Brauna.

L. 1537. V letu 1536./37. je P. L. (mlajši) zunanji svetnik fol. 2), po sv. Jakobu, 25. jul. 1537. pa nič več (fol. 107).

Petek, 12. jan., fol. 3. Jošt Gwynner toži Lustallerja ml., da mora plačati kot očetov naslednik polovico dolga, ki sta ga J. Gw. in *rajnki* Pankracij Lustaller pri Mihi Ungerju, ko sta bila jeroba Kunz Ehingerjevih dedičev (več pri Gwinerju).

Petek, 12. jan., fol. 34. Meščan P. L., zastopan po Poschingerju, toži Katarino, ženo Martina Borstenauerja, meščana iz Kranja, sedaj uradnika v Velesovem (Ambtman Zu Michelstetten), zastran izgubljene knjige, kjer je imel zapisane dolžnike (Schuldpuh). Pravi: Po smrti Janeza Reichlingerja se je sklenila pogodba med sedaj rajnko Magdaleno, vdovo po imenovanem Reichlingerju, ki je mati tožene Katarine, sedaj poročene z Borstenauerjem, in Štefanom Weylhamerjem kot zastopnikom svoje rajnke žene Helene, zakonske hčere umrlega Janža Reichlingerja. V tej pogodbi se je ugotovilo, da se je izgubila dolgovna knjiga, ki je pripadala njegovemu tastu Reichlingerju in jo je ta zapustil za seboj. Ta knjiga dolgov pa sodi kot dediču njegovemu (t. j. Lustallerjevemu) sinu, ki ga je imel v zakonu z gori omenjeno (sedaj) rajnko Reichlingerjevo hčerjo. Ta dolgovna knjiga je vsebovala dolgove v približnem znesku 2000 *renskih gld.* In ker je imela Reichlingerjeva vdova Magdalena v svoji oblasti vse Reichlingerjevo premoženje, je njena hči Katarina Borstenauer kot dedična dolžna izročiti to knjigo dolgov Lustallerjevemu sinu in dajati zanj odgovor. Pravda je bila zelo dolga. Katarino je zastopal njen mož Martin Borstenauer iz Kranja, tega pa prokurator Suchar. *Le-ta* je zahteval, da pride stvar pred mestno sodišče v Kranju. Ker pa se je dolgovna knjiga izgubila v Ljubljani (in še iz drugih razlogov), je mestni svet sklenil, da mora Katarina B. odgovarjati v Ljubljani. Ta pa se je pritožila na vicedoma (fol. 40).

Petek, 19. jan., fol. 41. Iz zapiska izhaja, da je imel Pankracij Lustaller ml. *tri sestre*: Valpurgo, ženo poznejšega *mestnega sodnika* Andreja Estrerja, Klaro in Margareto. Kot sodnik se navaja tudi župan Janž Weilhamer, ki je verjetno sin Štefana W., prvega moža Pankracijeve matere.

Andrej Estrer prijavlja v imenu svoje žene Valpurgе do vsega imetja njenega brata Pankracija Lustallerja terjatev za dotlej neizplačano ženitno doto (Heyratt gutt) v znesku 200 ren. gld.

Za jerobe Lustallerjevemu sinu Filipu se določijo: njegov oče P. L., Jurij tifarar⁹ in Lenart wegwart.

Petek, 9. maja, fol. 47. P. L. »odpre« tukajšnjemu nakladniškemu tajniku Wallroserju (»dem Wolrassar Gegenschreyber des Aufschlages alhie«) pol travnika

pod Rožnikom ob Glinščici (»vnderm Rosenpach an der gleiniz«), ki leži zraven travnika Gašperja Krabata. — K Lustallerjevi ženi se pošljeta Lenart Riemer (Liennhartt riemar) in Janž Glatzenstainer; *le-ta* sporočita (po povratku od L.-jeve žene), da je privolila v »otvoritev« travnika (»es sey Ir guett will«).

L. 1541. Fol. 98. Doktor Jurij Tschaulle kot zastopnik svoje rajnke žene Brigitte toži meščana P. L.-ja za 30 ren. gld., ki jih je *le-ta* bil dolžan v suknjarski prodajalni Gašperja Lantherija.

Petek, 28. jan., fol. 6. P. L. javlja, da bo plačal očetov dolg Joštu Gwinerju v zadevi Chunz Ehingerjeve jerobščine, ko bo pripeljal (v Ljubljano) svoje blago, zlasti 50 tovorov *svinca*.

L. 1544. Poned., 21. jan., fol. 1 in 6. Cunz Ehingerjevi jerobi Jorg Tiffre, M. Scharz in Bernardin Artter tožijo P. L.-ja za dolg 100 ren. gld. Ta obljubi plačati z obrestmi in doseže od upnikov odložitve plačila do sv. Janža.

L. 1545. Poned., 13. jul., fol. 132—138. P. L.-ja tožijo Cunz Ehingerjevi jerobi, dalje Estrerjeva žena Valpurga za 200 gld. ženitne dote, Anton Scheytt¹⁰ za 32 gld. 47 kr., Anton Maffia¹¹ iz Radovljice za 200 gld. in povrh še za belca, ki ga je posodil Pankraciju v Radovljici in je *le-ta* na njem jezdil v Ljubljano, *na Bregu pa je konj s Tomanom (Pankracijevim sinom) zagazil v vodo in z njim vred utonil*. Maffia toži še za razne druge terjatve. Dalje se prijavijo kot tožniki še jerobi po Janžu Tischlerju, Franc Mascon, Jurij Serter¹² in Alt iz Salzburga. Poslednjemu je P. L. po lastnem zatrdilu zastavil za 400 ren. gld. *svoje pravice pri idrijskem rudniku* (»Er hab dem Alten sein gerechtikjait Perghwerch In Ydrya Per 400 gld R eingesetzt vnd verphendt«).

Tožijo še: Rupert (Ruepf) Stauchner za 900 gld. in žena Lovrenca Neustetterja; nato Kisl, Weilhaimer in Hren za neki dolg Tomana Lustallerja. Poslednjega dolga Pankracij ne prizna in tudi tistega ne, kar so (sinu) Tomanu posodili v *Benetkah*. — Med tožniki so končno še sin Filip L., Andrej Estrer, ki zahteva v imenu svoje, Maffijeve in Scheittove žene izvršitev oporoke starega Lustallerja, Marx in Krištof Stettner, F. Mospacher in Henrik Strobelsperger.

Petek, 2. okt., fol. 180. Ko je bil P. L. nekaj časa odsoten iz Ljubljane, mu je umrla žena. — Pravda z upniki se to leto ni končala.

L. 1547. Nobenega Lustallerja ni v občinskem svetu l. 1547., 1548. in 1549.

Petek, 4. marca, fol. 145. Iz zapiska izhaja, da se je bil L. proti sodbi zastran Strobelsbergove terjatve pritožil pred poldrugim letom na vicedoma, ki je pritožbo zavrnil, nakar je L. apeliral še na nižjeavstrijsko vlado.

Petek, 11. marca, fol. 149. P. L. je prodal neko njivo, za katero se je dajala kupna pristojbina meščanskega špitalu in ki je ležala v smeri proti Šiški (»gegen der sisekha«) med njivama Lenarta Scherrerja in Jožefa Khackhla, mesarju Matevžu (Matheis) Straussu. Miha Zorec (Michl schoriz) kot jerob dedičev po Kuncu Ehingerju, zahteva, da se ta njiva proda na dražbi, kakor je bilo sklenjeno na »ediktu«.

¹⁰ Mož Pankracijeve sestre Klare.

¹¹ Mož Pankracijeve sestre Marjete.

¹² Bivši večkratni mestni sodnik v Ljubljani.

⁹ Poznejši župan Jurij iz Laškega (Tiffre).

Dalje »otvori« Pankracij L. Ani, vdovi po Janžu Tischlerju, in njenim dedičem dve njivi, ležeči na jami pri Sv. Krištofu v smeri proti Šiški (»pey der grueben pey S. Cristoff gegen der sischka mit ainem ortt Raicht der ain akher an die gemain vnd volgunt alpaidt zwischen S. petters akher«) za 45 ren. gld. Kupnino izroči gospa Tischlerica sodišču.

Dus., fol. 150. P. L. želi rešiti 150 do 160 ren. gld. vredne dragulje, ki jih je bil že davno zastavil za 70 gld. Se mu dovoli, da jih reši z izkupičkom (za gori omenjene tri njive), da pa se nato dragulji deponirajo na sodišču.

P. L. je prodal Antonu Tischlerju svoj vrt pred špitalskim mostom, »ležeč med prosto cesto in Ljubljano« poleg vrta Gregorja Leberwursta, za 60 ren. gld. Ta denar ponuja Antonu namesto ženitne dote njegove žene kot prvo priznane zahtevnice.¹³ Sin Filip L. se upre prodaji, češ da je oče dejal, da je vrt vreden 95 gld. Če ga hoče Anton Tischler vzeti za toliko, je prav, če ne, naj se proda drugemu za več. Sklep: z zadevo se počaka.

Poned., 28. marca, fol. 159. P. L. prijavlja k zapuščini pok. Jerneja Tischlerja svojo terjatev v znesku 48 ducatov, ki mu jih je bil Jernej dolžan.

Petek, 13. maja, fol. 15. P. L. zahteva nazaj prodajalno mizo (»laden tisch«, »Laden Truhen«), ki jo je bil posodil Rupertu Stauchnerju.

Petek, 26. avg., fol. 36. Henrik Stroblsberger iz Kranja toži P. L.-ja za 42 gld., ki jih je bil posodil njegovemu sinu. Pobotala sta se bila, da mu bo vrnil o sv. Jakobu polovico in čez leto dni polovico. L. pa ni držal besede.

Petek, 9. sept., fol. 42. L. obsojen, da mora plačati dolg Stroblsbergerju.

Petek, 16. sept., fol. 44. P. L. prosi sodišče zaščite proti Andreju Estrerju in drugim svakom (Schwoger), ki mu hočejo prodati hišo. Sodišče sklene, da lahko L. hišo sam proda, izkupiček pa položi pri sodišču za odpravo svojih svakov. Le-ti naj čakajo eno leto. — Lenartu Hrenu se prizna 25 gld., ki jih je nedavno plačal za neki L.-jev dolg v Beljaku (fol. 45).

L. 1548. 30. jan., fol. 81. Na Lustallerjevo prošnjo so si danes (mestni) gospodje in izvedenci (»werchleut«) ogledali njegovo hišo in jo brez zemljišč (»ausser des grundts«) ocenili na 900 ducatov ali 1200 ren. gld. To se je sporočilo Andreju Estrerju kot zastopniku svoje žene, Antonu Tischlerju in Pankraciju Lustallerju.

Petek, 2. marca, fol. 7. Henrik Stroblsberger zastopa kot pooblaščenec Filipa Lustallerja proti njegovemu očetu in upnikom.

Petek, 16. marca, fol. 13. Piero Anndrian in Andrej Gnediz namesto Vida Schelhaimerja kot zastopnika P. L.-ja »otvorita« na temelju njegove poslanice (Sendschreiben), ki jo vložita pri sodišču, vrt pred špitalskim mostom Antonu Tischlerju.

¹³ Anton Tischler je bil verjetno poročen s Pankracijevo hčerjo iz prvega zakona. V s. z. l. 1548., fol. 6, imenuje Tischler Pankracija »schweger«. Bržkone je to »lapsus calami« in bi moralo stati »Schweher«, t. j. tast.

Poned., 16. jul., fol. 134—135. L.-jevim svakom se zdi hiša previsoko ocenjena, češ da jo za to ceno nihče noče kupiti. Sodišče sklene: Če L.-jeve sestre in drugi upniki nočejo v 14 dneh hiše prevzeti, za kolikor je bila cenjena, jo sme L. z vednostjo zahtevnikov zastaviti ali prodati, da izplača sestre. Kar pa preostane, naj položi na sodišču. Glede njiv in nepremičnin naj ostane kakor je bilo prej sklenjeno.

Petek, 7. sept., fol. 20. Danes se je prebralo pismo Pankracija L.-ja, v katerem izraža željo, da zastavi hišo gospodu sodniku (t. j. svaku Estrerju), da bi se izplačali svaki.

Petek, 5. okt., fol. 26. Sodnik Andrej Estrer je hotel prevzeti hišo (ki so jo izvedenci cenili na 1200 gld.) v zastavo za 364 gld. Uprli pa so se drugi dediči in zahtevali po advokatu Sengsenschmidu, naj se hiša proda na kantu (ker so pač tako upali dobiti več). Sodišče je sklenilo, naj se da hiša za eno leto v najem (»ymb Verzinsung«), izkupiček naj se porabi za popravilo hiše (»Ins Haus verflickhen«), ali pa naj L. z vednostjo ostalih hišo proda.

Petek, 14. dec., fol. 44. Za danes je bila določena razprava P. L.-ja. »Ker pa piše gospod glavar Ivan Lenkovič (her hauptman Hans Lengkhoutsch) mestnemu svetu, da ga sedaj ne more pustiti« (na razpravo v Ljubljano) in ker tudi ni nobenega prokuratorja, se razprava odgodi na 8. febr.

L. 1549. Stvar pa se je še zavlačevala. Razprava se je vršila v petek, 19. julija 1549. (fol. 176). Iz zapisnika izhaja, da je imel hišo še vedno Pankracij Lustaller, sin Filip pa je uveljavljal svoje pravice do desetine, njiv, vrtov itd. Pri tem se izkaže, da je ta desetina (Zehendt) že bila prodana Mavriču, ki je zanjo odštél denar, njive pa je kupil Estrer. — Razprava se je ponovno odložila in ni potem ničesar več o tej zadevi v zapisnikih, v kolikor so se ohranili.

L. 1551. Petek, 21. avg., fol. 76. »Zastran Lustallerjeve hčere se je sklenilo, ker jo hoče gospa Reisnegkherica vzeti k sebi v Ptuj, a ona (hči) nima nič za pot (khain Zerrung), naj se ji da od denarja (dobljenega za očetovo hišo, ki je bila prodana, 3 ren. gld. za popotnico.

L. 1552. Torek, 27. sept., fol. 181. Iz zapiska sledi, da sta druga žena P. Lustallerja ml. in Reisnegkherjeva žena bili hčeri rajn. župana Petra Reicherja, enako kot Gregova prva žena Evfrozina.

L. 1568. Filip Lustaller ima spor s Scheittovimi dediči (fol. 71, 188, 193).

Poned., 23. maja, fol. 211. Sodišče sklene: Gospoda Hren¹⁴ in Budina¹⁵ naj Filipa Lustallerja in Scheittove dediče zlepa pobotata.

L. 1570. 11. dec., fol. 192. Lustaller se omenja v sporu s Simonom Thurschigkhom.

L. 1587., fol. 69. Filip Lustaller se zadnjič omenja kot pooblaščenec Andreja Schwarza v pravdi s Petrom Klementičem za neko svinjo.

¹⁴ Lenart Hren, večkratni župan, protestant, oče protireformacijskega škofa Tomaža Hrena.

¹⁵ Lenart Budina, protestantski šolnik in ljubljanski mestni »notranji svetnik«.